

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

V korejski morskí ožini je dne 27. maja 1905 zadobil ruski despotizem smrtne udarce. Zadnja nada carske vloke v Petrogradu, katere se drži kri ruskega naroda z dne 22. januarja t. l., je splavala po vodi. Velikansko brodovje admirala Rožestvenskega je uničeno. 100 tisočim žrtvam, ki so izkruvale na mandžurskih bojnih poljanah in v portartlurski smrtni soteski so se pridružile zopet druge na tisoče broječe žrtve. V morju počivajo krasne bojne ladje, katere je car-morilec, Nikolaj II. poslal na Daljni Vtok, da mu ohranijo avtokratski prestol. Vsi zavedni Rusi se veselijo tega poraza, ker vedo, da je to bil najhujši udarec avtokratizmu, kar jih je zadobil v tej vojni. 5000 ruskih mornarjev je mrtvih, okoli 3000 pa vjetih. Ameriški dnevniki poročajo, da sta med jetniki tudi admirala Nebogotov in Rožestvensky. V obeh bitkah je šlo 17 ruskih ladij na dno, pet so jih pa Japonci vjeli. Japonci so pa izgubili po poročilih 3 križarke manjše vrste in pa 12 torpedočolnov. Ako primerjamo to zmago z zmago Tegethoffa pri Visu, ki je izgubil v pomorski bitki le 11 mož, potopil pa dve talijanski ladiji Re de Italia in Palestro, ker Affondatore se je potopil še le v Ankoni, moramo priznati, da je Togo še huje porazil svojega nasprotnika, ako vzamemo zdajšnje morilno orožje na morju v poštev.

Velika založnja na morju se je pričela v soboto dne 27. maja t. l. popoldne. Japonski admiral Togo je takoj ob prvem spopadu srli moč svojega močnejšega nasprotnika. Dne 28. maja t. l. je pa Togo ruskemu bežečemu brodovju pri Braincourt Rocks zadal smrtni udarec.

Nekateri liberalni ruski listi pišejo, da se je pokazalo, da v bitki ne pomagajo bog in svete podobe, pač pa izvežbani topničarji in dobri topovi, da je skrajni čas, da vladni krogi v Rusiji krenejo na drugo pot.

Iz Petrograda se poroča, da je car-morilec, Nikolaj II. plákal, ko je doznal za grozni poraz na morju. Nevemo zakaj ta "meko-čutnež" na carskem prestolu ni plakal dne 22. januarja t. l., ko so podivjani kozaki v Petrogradu morili ruski narod? Da, zakaj???

Rusija.

V Baku je neki revolucionarec vrgeł bombo pod voz kneza Nakašidzeja. Guverner, neki častnik in en púsant so vbiti. Kočijaž je pa opasno ranjen. Ta napad je delo armenske revolucionarne stranke, ki se je masčevala za krvolitje, katero je knez prouzročil v februarju t. l.

Židovski socialistično organizirani delavci so napadli v Varšavi lastnike zloglasnih hiš. Ti lastniki bordelov so vsi v službi ruske policije. Gluha pač vkup striha.

Nežidovski socialisti so šli z židovskimi sodrugi z roko v roko. Na padli so krščanske lastnike bordelov. Nad 20 oseb je vbitih, 100 pa ranjenih. Delavci so bili oboroženi s sekirami. S kozaki, ki so streljali na demonstrante se je vnela pravcata bitka. V Varšavi je vlada proglasila prekí sod. Vse osebe, katere so vojaki in policaji aretirali pridejo pred vojno sodišče.

Francija.

Kako bogata je katoliška cerkev, se je te dni pokazalo! Francoski minister za bogočastje je te dni zapovedal vsem prefektom, naj napravijo natančen zapisnik o premoženju katoliške cerkve — o umotvorih, katere so nakupili rimsko-

katoliški farji v svojih rokah. In rezultat je presenečil vsakogar!

Ti umotvori reprezentujejo vrednost 4.000.000.000 frankov. Ako se tem umotvorom prišteje še vrednost altarjev, podob, slikarije na steklu itd., je pa vse vredno 5.000.000.000 frankov.

"Mi vzamemo vse, kar dobimo", je geslo rimsko-katoliške cerkve na Francoskem in drugod. Potem naj nam darujejo židje ali pa krivoverci. Lepim Kristovim besedam: "ne nabirajte zakladov", so se farji navadno posmehovali kakor marsikateremu družemu Kristovemu nauku. Jemali so kjer so dobili! Torej se nam ni treba čuditi, ako je njih premoženje milijonov vredno.

"Krivično blago ne tekne", se glasi star slovenski pregovor. Ali ta pregovor, v katerem se zrcali modrost naših pradedov, bi se lahko glede katoliške cerkve predelal. Krivično blago je katoliški cerkvi še vedno teknilo!

Španija.

Grozna lakota je v Andaluziji. Iz bližnjih vasi je prišlo kakih 3000 prebivalcev v Malago in je prosilo kruha. Prefekt jih je hotel pregnati s silo, a to lopovstvo se mu ni posrečilo. Ljudje beračijo od hiše do hiše.

Tudi fina družabna slika iz klerikalne Španije. Nune in menihi se valjajo v kloštrih v razkošju, sede pri polnih skladah in obloženih mizah, ljudstvo pa lakote umira. In vzlic temu so farji še tako predrzni, da trdijo, da je to božja volja.

Venezuela.

V Caracasu je dal predsednik zapreti izdajatelja in urednike lista "El Pregonero", ker so v nekem članku kritizirali predsednika Castrosa in hvalili gospodarsko politiko Zdr. drž. V tej republiki je tiskovna svoboda že v resnici prišla na psa. Škoda, da Castro ne da skovati po vzorcu nemškega klóvna — Viljema II. kazenski zakonik, ki bi takim "hudodelcem" prinesel večmesečno ječo, ki se upajo kritizirati dejanje "Njih veličanstva" — predsednika Castrosa!

Švedska in Norvegija.

V Štokholmu so zastavkali cestni pometaći. Dijaki in drugi enaki "stebri" današnje družbe opravljajo garjevsko delo.

Nemčija.

Trgovina z redovi in odlikovalnimi križci, ki so nekake igračice za odraslene otroke, prav lepo cvete v deželi morale in dobrih navad! Še ni dolgo, ko so virtenburški listi odprto povedali grofu Linden-u, da očitno kupčuje z redovi in družimi enakimi igračicami. Minolo je nekaj tednov, ali plemeniti grof je previdno molčal, niti besedice ni znil na vsa očitanja.

Sedaj pa skuša "Nekarzeitung" odpreti usta temu molčočemu "plemenitemu" gospodu s tem, da je priobčila odlikovance za denar z imeni in pa svote, katere so plačali za svetinjice in pisane trakove. Cene so bile različne. Plačevalo se je od 25.000 do 60.000 tol. Po ceni torej grof Linden ni prodajal. Tudi umazane konkurence se ni poslužil pri tem "kšeftu". Torej nimajo njegovi pruski kolegi vzroka naznati ga državnemu pravdnístvu radi umazanosti pri kupčiji.

Da so v Nemčiji nekateri tvorničarji pravi veleumi, če se gre za izkazovanje pasje pozornosti nemškemu dvornemu bedaku — Viljemu II., smo vedeli. Ali najvišji rekord v klečeplaztvu je sedaj dosegla neka tekstilna tvrdka v Elzaciji. Na kontenino, katero se navadno rabi za rjuhe in plenice je dala ta tvrdka vtisniti podobo cesarske dvojice in pa temu primeren rek.

Sedaj bode moral ponižni podlož-

nik paziti, da z nekim gotovim delom svojega telesa ne pride v dotiko s podobo carske dvojice, kedar bode od težkega dela počival na postelji, ker drugače bi ga zaprl radi razžaljenja veličanstva.

Tudi dete v zibelji ne bode varno pred državnim pravdníkom, ako bode toli predrzno, da bode zadovoljilo svoje naravne potrebečine v plencah, katere bode dičila vzvišena podoba cesarske dvojice.

Ameriške vesti.

Sodrug JOŽE POLANŠEK mrtve.

V nedeljo dopoldne dne 28. maja so dobili sodruga Josipa Polanška, doma iz Česnjice pri Kamniku, v chicaški reki blizo Madison ulice mrtvega. Ogledno porotno sodišče se je izreklo, da je samomor izključen, da je bil zadavljen in vržen v reko, ali pa da je nepojasnjena nezgoda.

Preminoli sodrug je bil tih človek in je s svojimi skromnimi močmi vedno podpiral delavsko organizacijo.

Jože Polanšek je bil član strokovnega društva mizarjev, slov. podpornega društva "Slavija" in slov. socialističnega kluba v Chicagi.

Pogreba so se vdeležili vsi člani slov. social. kluba, precej članov in odbor društva "Slavije" št. 1. S. N. P. J. in deputacija strokovnega društva mizarjev. Na grobu je imel kratek govor sodr. Jos. Zavertnik. Slov. soc. klub je položil na gomilo svojega soboritelja krasen venec s primernim napisom.

Jože Polanšek je bil star 28 let in samec. V Ameriki zapuščila dva brata, v stari domovini pa enega. Lahka mu zemljica v tujini!

Stavka voznikov v Chicagi.

Stavkajoči vozniki so sklenili razdati tisoče letakov z naslednjo vsebino: "Tukaj se ne sprejme blago od garjevcev!" Te letake bodo razobesili v vseh prodajalnah, kjer lastniki simpatizirajo s stavkajočimi vozniki.

Tako je prav! Tako bode organizirana guerila vojna po kapitalističnih kapitaliste same na denarnih mošnjah občutno zadela. Široko-ustni delodajalci, ki v kapitalističnih časnikih dan za dnevom troben-tajo v svet, rabeč nizke in podle dovtipe, da je stavke konec, bodo kanalu spoznali, da se je borba še le vprav pričela. Dan za dnevom dokazujejo stavkajoči vozniki, o katerih trdijo delodajalci, da so jih vgnali v kozji rog, da se neudajo, da se bodo borili do skrajne sile.

Vojna blagajna organiziranih voznikov je polna, družine stavkajočih voznikov ne stradajo. In to dokazuje, da se bodo morali delodajalci vzlic pesimističnim prerokom udati.

Bitka ni zgubljena, le vstrajnosti je treba. Prerokovanja kapitalistov se do danes še niso izpolnila.

Vpitje po vojaštvu, dasi je v Chicagi mir, le dokazuje, da so kapitalisti in njih plačani hlapeci s svojo modrostjo pri kraji.

Ameriška svoboda?

Dne 30. t. m. na praznik "Okinčanje grobov" je govorila ob spomeniku chicaških mučencem na pokopališču Waldheim soproga leta 1887 po nedolžnem obešenega Alberta Pearsons. Kacih tri sto oseb

je bilo okoli spomenika. Guvernerica je mirno razpravljala o stavki chicaških voznikov. Ko je pričela sedanjo stavko primerjati s stavko z leta 1886 in ko je prišla na justični unor z leta 1887 v Chicagi, sta pristopila k nji dva birača v civilni obleki in ji zabranila daljše govorjenje. Poslušalci so ju sprejeli z ironičnimi klici, guvernerici so pa izrazili svoje simpatije. Ta prizor mora odpreti slehernemu delavcu oči, da v vseh kapitalističnih državah, bodisi v republiki ali v avtokratski ruski ali turški državi vlada nasilje, in da to nasilje ne bode preje izginito, dolge ljudje ne pridejo k pameti.

Očividce.

Privoščimo jih njim!

Naš chicaški župan Dunne ima posebno srečno roko pri izbiranju policistov. General Herman Lieb je potulil svojega sina, ki se istotako piše kakor on da bode oblekel modro unifórno in z gorjačo pretíl otrokom in ženam, ker je sam že prestar.

Ali je ta Herman Lieb, mlajši dotični sin generala, katerega so v minolem letu radi tatvine, ponarejanja menjic in družih enakih burk vtaknili v "špelkamro", potem ga pa radi očetovih zaslug izpustili? Ako je to resnica, potem častitamo našim policajem na tovarišu, katerega so dobili, ker bode v njih vrstah našel gotovo še kaknega duševnega sovrstnika. Take ljudi naši kapitalisti vprav potrebujejo za obrambo današnje človeške družbe in svete lastnine. Mi se čudimo, da niso že pred tedni nekaterim zaupanja vrednim kaznencem oblekli policijske uniforme in jih odredili kot pravcate spremljevalce stavkokažem. To bi bil pogled za bogove!

Delavska solidarnost.

Delegatje W. F. of M. (zapadna zaveza rudarjev in premogarjev) so na zborovanju v Salt Lake City izrekli svoje simpatije stavkajočim voznikom v Chicagi, zajedno se pa zavezali, da bodo voznike finacično in moralično podpirali. Bravo!

Delavska organizacija farjem trn v peti!

Eugen Debs, socialistični predsedniški kandidat pri zadnjih volitvah je izdal oklic, v katerem pozivlje delavce, naj se združijo v boj proti kapitalu. Ta oklic je pa nemilo dirnul tudi škofa Fallowsa v Sankt Paulusu. Božji agent je med drugimi čenčarijami povedal tudi naslednje: "Eugen Debs je rekel, da je bistvo velike stavke v bodoči zvezi vseh delavskih moči, v veliki narodni organizaciji, ki je popolnoma nasprotna kapitalistom. Prišlo bode do ogromnega boja med delavci in kapitalisti. Posledica tega boja pa bo, da bodo delavci premagali svoje nasprotnike. — Take delavske organizacije, takega boja reši nas o bog! Naj bi se vse delavske organizacije in kapitalistične zveze ravnale po krščanskem izreku: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!"

Bravo! Naj prično kapitalisti po krščanski živeti! Naj po Kristovem nauku razdele svoje premoženje med vboge! Naj svoje elegantne suknje do zadnje razdele ubožcem, ki so strgani in razdrapani. Ako bodo to zvršili, potem je "častiti" škof lahko prepričan, da bodo tudi delavci živeli po Kristovem izreku: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe."

Požrešni trust za jeklo.

Vlada bi morala po sedanjih cenah plačati trustu za jeklo za jeklene in železne izdelke, katere rabi pri gradnji panamskega prekopa okroglih 30 milijonov tol., dasiravno isti izdelki istega trusta na lon-

donskem trgu stanejo le 20 milijonov tol. V tem slučaju niti obrambna colninska zveza ne more trditi, da bi razložek 10 milijonov tol. koristil delavcem. Delavci bi ne dobili tudi centa več, vseh 10 milijonov bi ostalo v kapitalističnih malhah.

Ta primera osvitljuje drastično klic po obrambi domače industrije, po obrambi domačega dela.

Tu se varuje le ameriškega kapitalista, položaj delavca pa ostane isti. To je tako enostavno, da lahko vsakdo razume. Mi bi niti ne omenili tega, ako bi ob volitvah agitatorji kapitalistov ne lovili delavcev z navadnim "šlagerjem": "Obrambna colnina! Obrambne colnine potrebuje, ako hočemo, da bode položaj delavcev vspeval in prvital!"

In ameriški delavci sedejo tem agitatorjem na limanice, ne vedoč, da je položaj delavcev vedno isti, ako imamo v državi obrambno colnino ali pa svobodno trgovino. Kapitalist dá delavcu le toliko, kolikor on neobhodno potrebuje za nabavo novih moči.

Nismo družega pričakovali.

Guverner Douglas, ki je pred štirimi meseci priporočal stavkajočim tkalcem, naj grejo na delo, da bode že on preiskal je li zvišanje plače sedaj umestno, je razsodil v prid delodajalcem. Tkalci so zastavkali, ker so delodajalci hoteli znižati plačo za 12 odstotkov. Stavka je trajala 6 mesecev. Na kar je guverner Douglas priporočil delavcem, naj grejo pod stavljenimi pogoji na delo, da bode že on preiskal ako je umestno, da se tkalcem poviša plača za 5 odstotkov. Da bode guverner, ki sam poseduje veliko tvornico za izdelovanje čevljev, razsodil v prid delavcem, so verjeli le navni ljudje, ki slepo verjamejo še teoriji o harmoniji mej delom in kapitalom.

Varčni guverner?

Naš guverner, g. Deneen se hoče pokazati varčnega gospodarja. Ali njegova varčnost je jako dvomljiva, ako jo denemo na kritično rešeto, ker vidimo, da pusti razpadati stene svoje hiše, da se ne uprč, ako se za nepotrebne reči izdaja denar. Gospod guverner je iz "varčnostnih ozirov" oddal svoj veto proti \$25.000, katere je naš postavodajni zastop dovolil kot podporo bolnišnici za jetične ljudi.

"Ljudje, ki bolehalo za jetiko, tako dolgo ne žive", si domišlja navaden človek. "Čemu bi torej izdajali po nepotrebnem denar? Kdor ima dovolj denarja, ta naj gre v zasebno bolnico, kdor je pa siromak, ta naj bode še vesel, da je rešen muk in težav tega sveta."

Mi ne smemo izdajati denar za bolnice. Za take reči je premalo tolarjev v Ameriki. Mi moramo z lopato metati denar v korito, pri katerem stoji državni vslužbenca, da ohranimo njihov vrle moči državi. Tako mislijo vsi sebičnejši, ki imajo zase tolar, za druge pa brco.

Država Oregon v kulturi

— naprejl

Zakon, katerega je sprejel postavodajni zastop države Oregon in ki določa za možke, ki pretepajo svoje žene, do 20 udarcev, je postal dne 22. maja t. l. pravomočen. Zakon, ki določa denarno globo in ječo, je ostal še v veljavi.

Iz tega lahko že danes sklepamo, da bodo bogati suroveži plačevali le globo, siromake bodo pa pretepali. Ne glede na to, da se mora tak zakon že s kulturnega stališča strogo obsojati, ker ljudstvo še bolj podivja, ampak obsojati se ga mora še toliko bolj, ker je vstvarjen le za siromake, ki nimajo denarja.

Razmotrivanje proletarca.

Enaka pravica za vse!

"Dandanes je v človeški družbi vse najboljše vrejeno! Le potepuhi in lenuhi, ki nočejo delati, morajo stradati! Naše pravosodje je imenitno! Pred zakonom smo vsi enaki!" — Tako pišejo dandanes vsi kapitalistični časniki, ymes pa cvilijo v nekoliko poslabšani in preplonkani obliki tudi slov. ameriški, kapitalistični časniki isto pesnico, ker vedo, da delnice ljudske neumnosti stoje v najvišjem kurzu.

Ako damo te puhle fraze na kritično rešeto, ako gledamo človeško življenje brez naočnikov, potem se te fraze kakor morska pena razblinijo pred nami.

Se ni dolgo, ko so aretirali v New Yorku goletnega starčka, ker je prosjačil na cesti. Mož se je od starosti tresel kakor šiba na vodi, ko so ga pripeljali pred sodnika. Pri vbozemu starčku so dobili \$9 v centih, \$2 pa v nikeljih, katere je sprosjal. Radi tega "groznega hudodelstva" je sodnik obsodil vbozega starčka v šestmesečno ječo.

V Milwaukee je neki človek, ki ni imel okroglega v žepu, v mesecu februarju t. l. vkradel krtačico za čiščenje zob, ki je bila vredna 6 centov. Sodnik ga je obsodil v enoletno ječo.

Sedaj je vprav Frank Bigelow vkradel na banki poldrugi milijon tol. Drugi milijon in pol tol. je pa vkradel sirotam, vdovam, delavcem itd., ki so njemu v varstvo izročili denar. Ukradel je torej tri milijone tol.

Do danes pa še niso temu vzoru današnje družbe oblekli marogastega jopiča, ga še niso poslali v ječo, kjer je njegov pravi dom. In vse okoliščine so take, da tega tatu tudi ne bodo poslali v ječo. Ta tat ima petične prijatelje in to zadostuje, da ga pravica prijemlje le z glace rokovicami.

Vzlic tem kontrastom v pravosodju, vzlic pribiti resnici, da živimo dandanes v dobi moralnega propada, pa trdijo zmedeni filozofi okoli največjega (?) slov. dnevnika, da smo agitatorji, hujskači, ker razkrivamo raka, ki razjeda današnje družbo in ker kažemo ljudstvu pravo pot, po kateri mu je hoditi, ako se hoče ozdraviti družabne bolezni.

"Piši in govori resnico, in naši se bodo zofisti in kastriranci, ki te bodo dolžili neresnice", je že star in resničen pregovor. Tem zofistom in kastrirancem ne smrdi tolar iz rok delavca. Radi ga sprejmejo, a še rajše ga vtaknejo v svoj žep, očitajoč drugim, ki sami delajo, da žive o žuljih delavca.

Ti kastriranci segajo v zgodovino, da bi dokazali, da so socialisti, komunisti na krivem potu. Vprav ta gospoda bi se morala bati zgodovine, ker vé kakšno temno preteklost ima za sabo.

Skomina jo po preteklosti, da bi samovoljno gospodovala nad ljudstvom, da bi bili vsi narodi na svetu sužnji nekaterih posameznikov.

Nazaj, nazaj, v blažene čase nazaj, ko grnade svete so plamtele, je želja zmedenih filozofov okoli velike kulturne (?) plahče, radi tega se zvijajo pod udarci zavednih delavcev kakor gad, kedar se mu stopi na rep.

Ah, to bi bili lepi v časi v Aranjuezu — v Ameriki, če bi vsi Slovenci v Ameriki tako plesali, kakor se mi deremo na našo hrpavo piščalko v naši veliki kulturni (?) plahči. To bi se stekali tolarčki v naše in naših zaščitnikov blagajne. Nič ne de če so prav delavski, saj denar ne smrdi!

Žal, lepi časi so šli rakom zvižgat in zabam gost, ti prokleti zavedni delavci nam zastavljajo pot. Nič jim ni sveto, še pred našo polno mošnjo denarja nimajo rešpekt.

In tako nam ne preostaja drugega kakor škripaje z zobmi pričakovati boljših časov — ki se pa ne vrnejo nikdar!

Josip Logačan.

Somisljeniki naročajte in priporočajte GLAS SVOBODE.

Kralj Matjaž

Zgodovinska povest.

XV.

Završan in gospa Regina sta Strniši z iskrenimi besedami čestitala in se dajanski veselila sreče, ki jo je politični preobrat donesl nje-govi rođovini.

Vrhničanje so veselo vest slovesno praznovali. Po vseh gostilnah je bilo živo in je odmevalo petje. Tudi okrog župnišča se je večkrat zbrala znatna množica prepeva-je za papiste jako žaljive pesmi, ali župnik se ni prikazal, njegov bratranec baccalaureus juris utriusque Simon Kozina je pa ljudem se pri-govarjal, naj le razgrajajo potem za pohitel v Bistvo, da svojemu prijatelju prijorju Celestinu sporo-ši, kaj se je izvedelo in kaj se godi na Vrhniki. Vest je bila za prijor-ja Celestina velike važnosti, kajti vsled novega stanja stvari je hipo-ma izgubil ves vpliv nad tistimi kmeti, ki niso bili samostanu pod-ložni, in katerih zdaj s cerkvenimi kaznimi ni mogel več strahovati.

Ko se je začelo mračiti, je vr-njenje na Vrhniki še naraslo. Ljudje so popustili delo in šli na cesto. Tudi iz bližnjih vasi je pri-šlo mnogo ljudi. Slišali so bili nekaj, da je nadvojvoda dovolil versko svobodo in radovednost jih je prignala na Vrhniko, da se tam prepričajo, koliko je resnice na raz-širjenih govorilih. Množica je vsled tega hvaloga tako narasla, da je bila Vrhnika uprav preplav-ljena. V gostilnah se je kar trlo gostov in ko je vino razgrela lju-dem kri in so jih razvneli pogovori o prestanih nasilstvih in krivicah od strani duhovščine, tedaj so za-čeli dajati duška svojim čuvstvom na tako hrupen način, da se je začel sodnik Završan bati izgredov.

Toda vse Završanovo pomirje-vanje ni nič zaleglo. Ljudje so se bili navzeli novih naukov že toliko, da niso rimskih duhovnikov sovra-žili samo zaradi tega, ker so lju-dstvo na vse načine izsesavali in va-rali in ker so skrajno razuzdano živeli, marveč sovražili so jih tudi zaradi nekaterih njihovih verskih naukov, ki se ne strinjajo s sv. pismom.

Vrhniški župnik je ves večer tre-petal v strahu, da se mu kaj zgodi. Pred župniščem so se bile opetova-no pojavile večje skupine ljudi, ki so trkale na njegova vrata, ga zasmehovale ali pa ga pozivljale, naj pride ven, da bo dajal odgovor na verske dvome. Sodnik Završan je bil svoje hlapce postavil pred župnišče, a hlapci so le iztežka raz-ganjali množice. Župnik je vsled tega poslal cerkovnika v Bistvo prosit pomoči in cerkovniku se je res posrečilo priti neopaženemu iz trga. Župnik je čakal in čakal, ali min-le so ure in nikogar ni bilo iz Bistre, ne cerkovnika ne samostan-skih hlapcev. V tej stiski je žup-nik poklical na pomoč sodnika Završana, naj mu pomaga uteči. Ob-lekel je obleko svojega hlapca in v hipu, ko je Završan odpodil večjo množico ljudstva, se je skrivaj spla-zil iz župnišča in v temi ubežal na cesti proti Horjulu, kjer je imel dobre znanec in kjer je bil varen. Bežal je, kar so ga nesle noge, a še iz daljave je slišal za seboj ne-kako votlo ermenje — vpitje na Vrhniki zbranega ljudstva.

Samostanski stražarji so prišli iz Bistre šele pozno ponoči na Vrhniko. Prijor Celestin jih ni hotel prej poslati, dokler ni dobil iz bliž-njih vasi nekaj samostanu že zves-tih mož, zakaj bal se je, da so bili nemiri na Vrhniki uprizorjeni samo zato, da bi mogli nepokorni kmetje naskočiti samostan.

Med tem časom so bili nemiri na Vrhniki postali že nevarni. Zlasti tisti tržani in kmetje, ki so bili po oznanilu prijorja Celestina in dru-gih duhovnikov nekako izobčeni iz rimske cerkve, so pod vplivom zau-žitih pijač nagovarjali množico, naj razdene cerkve in župnišče in naj se župniku mašuje za vse, kar je storil ljudem zlega. Ljudje niso imeli pravega pojma o pogodbi, ki so jo bili deželni stanovni sklenili v

Brucku z nadvojvodo Karolom. Domnevali so, da je po tej pogodbi odpravljena rimska vera in mislili, da store še zasužno delo, če uni-čijo cerkve papistov in preženo rimskega duhovnika. Vsled tega mnenja so se kaj lahko dali dobiti, da poskusijo naskok na župnišče in če so jih sodnika Završana obo-roženi hlapci enkrat odbili in raz-gnali, so se vrnili čez nekaj časa vnovič. In hrup in vik je od ure do ure naraščal in sodnik Završan je bil v največjih skrbeh, kako se to konča.

Ravno se je zopet bližala večja množica župnišču. Završan je po-klical tja svoje hlapce in grozil lju-dem, da bodo hlapci streljali, če se množica ne razide. A v času, ko se je Završan bavil s to skupino kričočih ljudi, se je priplazilo drugo krdelo in se zagnalo na cerkev, da bi vanjo vlomilo. Votlo je do-nelo kričanje množice.

— Tempelj malikovalcev se mo-ra porušiti!
— Vlomite vrata!
— Konec mora biti malikovanja!
— Smrt papistom!

Ljuti udarci s sekiro so padali na cerkvena vrata in zvenketaje so pokala okna, v katera so prileteli kamni.

— Slame prinesite, da užgemo ta tempelj malikovalcev.

V tem trenutku je prijezdilo dva-najst samostanskih stražarjev iz Bistre.

— Na pomoč, na pomoč, jim je zaklical Završan, ki je komaj od-bijal napade na župnišče in ni mo-gel iti proti množici, ki je naska-kovala cerkev. Ubrani te cerkev.

Čez šum je zaoril mogočen glas. Kakor grom je zaklical mož, ki je jahal na čelu samostanskih stražar-jev:

— Vsi nazaj. Kdor se ne umak-ne, tega ustrelim!

Pri teh besedah je pa že zablisi-nilo in počil je strel. Iz množice se je slišal bolesten vzklík, katere-mu je takoj sledilo divje strahotno vpitje. Več sto pesti se je dvig-nilo proti samostanskim stražar-jem. V rokah razljučene množice so zablislili noži in besno so se ljudje zagnali na stražarje.

— Naprej! je ukazal poveljnik samostanskih stražarjev, vzpodbo-del konja in se zapodil med mno-žico. Stražarji so mu sledili in v temni noči se je vnel ljut boj. Ta boj je pa trajal samo nekaj trenot-kov. Stražarji so sekali z meči okrog sebe, da so ljudje plašno odskakovali, čim je nekaj izmed njih bilo ranjenih. Z groznim kri-kom je množica začela se umikati in se končno spustila v beg. Samo-stanski stražarji pa so divjali za ljudmi in neusmiljeno tolkli s svo-jimi meči na vse strani.

Sredi glavne ceste na Vrhniki so stražarji zadeli na novo množi-co, ki se ni hotela umakniti, nego je stražarje sprejela s kamni, tako da so se konji za nekaj časa usta-vili.

In zopet je poveljnik s svojim mogočnim glasom ukazal "Naprej" in se vzlic kamenju zapodil proti

množici. V tem trenutku je počilo nekaj strelcov. Konji stražarjev ni-so hoteli naprej, nego so se začeli umikati, poveljnikov konj pa se je visoko povzpel in potem mahoma z jezdecem vred padel na tla.

Množica je zagnala grozen krik in kamenje je začelo z novo silo leteti na stražarje. Zopet je počilo nekaj strelcov, eden stražarjev je omahnil in s zgrudil s konja, drugi stražarji pa so izgubili oblast nad konji in videvši, da so izgubili po-veljnika, se umaknili in zdirjali na-zaj pred župnišče, kjer je stal sod-nik Završan s svojimi hlapci. Mno-žica pa je kričaje drla za njimi, ne-meneč se za ranjence, ki so ležali na cesti, in se z vso ljutostjo zagna-la na župnišče.

Na opomine in na grožnje sod-nika Završana ni nihče slušal in fa-ko je končno bil sodnik primoran, ukazati svojim hlapcem, naj strel-jajo. Ko se je množica zapodila proti župnišču, so počile puške in z rjovenju podobnem bolestinim kričanjem se je množica razpra-šila. In tako se je ustrelila še druga polovica hlapcev, so ljudje straho-ma bežali na vse strani.

Izgredom je bilo zdaj mahoma konec. Vrhníčanje so se poskrili v svoje hiše, kmetje so pa kar po noči odšli domov. Za ranjence in mrljice, ki so ležali na cesti, se ni nihče zmenil.

Sodnik Završan je ostal na stra-ži vso noč, a klel je in se točtil, da je bil primoran rabiti orožje in da je obramba cerkve in župnišča zahtevala toliko žrtev.

Med tem, ko je divjal na Vrhniki boj, je vrhnikiški župnik koraka-ši proti Horjulu in vesel je bil, da je odnesel pete, kajti dozdevalo se mu je, da bo to noč tekla na Vrhniki kri.

Na cesti ni bilo nikogar videti in župnik je upal, da pride neopa-žen v Horjul. Sicer se mu je zdelo, da švigajo kak streljaj od ceste sumljive sence, ali sodil je, da se pomrkajo proti Vrhniki in zato je brez strahu nadaljeval svojo pot. Naenkrat se je ustavil in koj potem ves preplašen stopil na stran, kajti zagledal je pred seboj viso-kega človeka, ki je imel puško v rokah.

— Dober večer, gospod, je pozdravil tujec.

— Bog daj, bog daj, je zaječal župnik in se še bolj umaknil v stran. Bog daj dober večer vsem dobrim ljudem.

— Kam pa greste, gospod, tako pozno večer? Če hočete Vas malo spremit, saj imava menda isto pot.

— O ne, hvala, lepa je hitel od-govarjati župnik, ki se je strahu tako tresel, da se je komaj vzdržal na nogah. Le pojdite sami naprej, dobri mož; jaz ne potrebujem no-benega spremstva.

— No, kakor hočete, je dejal tu-jec ravnodušno. Slišil se Vam ne bom. A za pijačo bi mi lahko kaj dali, saj imate gotovo kaj denarja pri sebi.

Župnika je kar mrzlica stresla, ko je tujec zahteval denarja. Imel je pri sebi okrogel mošnjiček su-

lih cekinov in zbal se je za te ce-kine, kakor da je od njih odvisno izveličanje njegove duše.

— Ali mi še za pijačo nečete dati, je vprašal tujec čez nekaj trenutkov.

— Lepo Vas prosim, mož krist-janski, je tarnal župnik, saj bi Vam rad ustregel, ko bi mogel. A jaz sem sam siromak in nimam niti vi-narja pri sebi. Le idite svojo pot; božja milost naj Vas spremlja.

Župnik se je pri teh besedah na-glo obrnil in je hotel oditi nazaj proti Vrhniki, toda tujec je skočil za njim, ga prijel za plašč in bso-rno zaklical:

— Stojte! Kaj mislite, da se res dam tako odpraviti? denar sem!

— Razbojnik! Božja kazen te zadene! Ali ne veš, kaj pravi sve-to pismo? "ne kradi"! In Salomon je rekel: Ne oropaj reveža, ker je potreben. Razbojnik ropar, beži, da te strela z neba ne udari.

Tujec pa je srdito zgrabil žup-nika za spredni del olačja, ga za-sukal dvakrat trikrat sem in tja in pri tem jezno rentačil:

— Kako ste rekli? Razbojnik, ropar? Jaz Vam že dam roparja. Jaz sem poštenjši kot ste vi, če-prav sem ropar. Ali ni rekel Salo-mon: Tudi roparja ne smeš zani-čevati? Sem denar! Saj pravi sv. pismo: dajati je lepše, kakor je-mati.

Župnik se je krčevito branil, ali tujec ga je hitro tako pretresel in ugnal, da so mu roke omahnile. Videvši, da ne more ničesar več storiti, je začel prositi, a napadalec mu ni odgovarjal, nego mu hitro preiskal žepa in zadovoljno spravil polni mošnjiček. Zdaj pa je začel župnik znova vpiti in kleti in gro-ziti roparju s peklenskimi mukami. A kolikor bolj se je župnik jezil, toliko glasneje se je tujec smejal in s toliko večjim veseljem je zvenke-tal z župnikovimi cekini.

Končno je župnik vender opešal in umaknil, ter si začel brisati pot-no čelo.

— Ali je vam sape zmanjkalo, se je rogaj razbojnik. Čemu se pa jezite? Zaradi tvoj vinarjev, ki sem Vam jih vzel? To pa res ni lepo! Saj vam nisem ničesar hudega storil.

— Tat, ropar, razbojnik, je vpil župnik. Božja kazen te že zadene.

— Vas je pa že zadela! Ali ni v sv. pismu rečeno: kadar ste na po-tovanju, ne imejte pri sebi ne zlata ne srebra in celo bakrenega denarja ne imejte v svoji vreči. To je bož-ja zapoved. Vi se pa niste držali te božje zapovedi in zato je bog mene poslal nad Vas, za kazen.

— Tolovaj, smrad iz pekla, beži od mene in bodi preklet vse žive dni.

— Oh, duhovni gospod — pa go-vori tako grdo! Nikar se ne jezi-te, če ne bodete še oboleli. Pome-niva se rajše o čem drugem. Ta-le vaš plašč mi ugaja. Prav lep je, prav tak, kakršnega bi jaz rad imel. Veste kaj, dajte ta-le plašč meni za spomin.

(Dalje prihodnjtje.)

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše, izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigrbno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrho, in delnice mi prej ko mogoče doposljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrne-te v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštna nakaznice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Naravoslovne znanosti.

Is stare domovine.

Dolga stoletja vladalo je duševno življenje evropskih narodov versko naziranje, ki ni moglo nič dokazati. Sklicevalo se je le na boga in njegova razodetja, ki so se baje zgodila v starem času židovom in so se ohranila v bibliji ter na to, kar je baje Kristus govoril, kar se nahaja v novem testamentu, v evangelijih. Ako se je hotela v teh verskih časih raztolmačiti ta ali ona prikazen v naravi, ali v pojavi življenja živali, ljudi, iskalo se je metafizično (nadzemeljsko, nadčutno, nadtelesno) razvozlati zagonetke narave in življenja; ali glavni argument v vseh vprašanjih je bil bog; ta je moral biti za botra pri vseh neumnostih izkajanja resnice o potih v meglah. "Bog tako hoče, to to je bog tako določil, to je tajnost božja" itd. se je dejalo. Dokler so bili v Evropi kat. duhovniki vladarji, se ni smelo po zdravnikih raztesiti človeškega trupla v svrhu poudka. Učenjake pa, ki so se bavili s preizkavo narave in nje zakonov, je kat. cerkev, dokler je mogla, preganjala in tudi iz sveta spravljala. Redko kdo teh drugačermislečih je ušel cerkvenemu pregonu. Da bi ljudje sami smilili in kaj sami preizkovali, tega kat. cerkev ni dopuščala in tega ne dopuščala tudi danes še ne, ko le še od neumnosti nekaterih ljudi živi in je ves njen nauk ovržen po naravoslovnih znanostih.

Ko so nastala mesta in je z njimi trgovec dobil več delokroga ko je le-ta hodil, vozil po vsem svetu, po morju, stopil je le-ta v ožjo zvezo z učenjaki, ki so se nahajali v ozidju mest in so včasih spremljali trgovca na njegovih potih. Začelo se je pametnejše naziranje sveta in kar je na njem.

Od Kitajcev prišel je v 12. stoletju nauk o napravi papirja v Evropi. Papir je uzmogčil iznajdba tiska (1450). Učenjaki so se odselej naprej lože bavili z raziskovanjem narave in njenih zakonov. Kopernik je izdal svoje delo o kretanju zvezd ter izjavil, da se suče zemlja okoli sonca, ne pa sonce okolo zemlje, kakor so učili duhovniki po stari bibliji. 15. 2. 1564 se rodil Galilej, ki je spisal dosti o fiziki in mehaniki. To sta glavna nauka, katera sta napotovala poznejše iznajdbe. On je določil zakone gibanja in padca. Galilej je porabil vse nauke starih Grkov in Rimljanov v naravi ter ločil prave od zmot.

V 15.—16. stoletju se ves zapadni evropski svet vzdigne proti rimski cerkvi in velika reformacija odpre prosto pot znanstvenim preizkovanjem. Katoliška cerkev odselej naprej ni mogla toliko zavirati razvoj znanstev, vsaj ne med protestanti in Francozi, ki so ostali v bistvu protestantovski in bili le po imenu katoliki. V 17.—18. stoletju gojijo posebno Angleži, Škoti, Francozi naravoslovne vede. Ti naravoslovci in drugi učenjaki so izkali neko zvezo mej vsemi vedami. Kot podlago pa so jemali naravoslovje. Po njih mnenju so bile naravoslovne vede temelj vsem drugim. Kdor ne pozna razvoj zemlje in človeka, nemore presvjeti pojav ver, prava, umetnosti, gospodarstva itd. Vse življenje se dogaja vrsti vsled in po naravnih zakonih. — Ti učenjaki preiskovali so vso naravo: zvezde, sonce, zemljo, razvoj rastlin in živali in tudi prišli na preiskovanje razvoj človeških družb. Preiskovali so pri tem francoski učenjaki, ki so v 18. stoletju (1759) pred veliko revolucijo nastopili. (encyklopedisti so bili imenovani) in poznejši podlage gospodarstva, bistvo verstev, umetnosti, države in začeli motriti tudi te pojave naravoslovnega življenja, kakor motri, preiskujejo naravoslovci kako živali ali rudo, rastlino. Iskali in našli so, da ni samo človeško truplo, ampak vsa njegova kultura podvržena naravnim zakonom, da se razvijajo človeške družbe, kakor vse v naravi. Induktivna — deduktivna metoda bila jim je pri teh raziskovanjih sredstvo. Ta metoda služi tudi sedanjim vsim praviim učenjakom. Nepravi so isti, ki iš-

čejo na način, kakor kat. duhovnik resnico. Ta metoda je ta-le: preiskati posamezna dejstva, da se dobi znanje njih in potem se išče splošnosti njih. Tako se jih tudi lože uredi. Stavlja se potem hipoteza in če se ujema velika množica prikazni, dejstev z hipotezo, se zaključuje iz obnega na posamezno in če se pri tem najde razmerje, kakor mej vzrokom in uspehom, se govori o kakem zakonu narave. Modroslovec Bacon (1561) je oče induktivnega preiskovanja. Francoski učenjaki so iskali sistem in vseobčno vedo, modroslovje vsega sveta z vsenti življenskim prikazni v strogo znanstveni obliki. Izjavili so, nasproti prejšnjemu bogoslovnemu metafizičnemu raziskovanju, da so vse prikazni na svetu izvor istih fizičnih, mehaničnih moči, katere so vladale nastanje sveta! — Učenjak Laplace, ki je vse nebo preiskal ter spisal merodajno knjigo o zvezdah, soncu, zemlji — ("razložitev svetskega sistema") je baje odgovoril Napoleonu, ki ga je vprašal, zakaj boga ne omenja v svoji knjigi, da lahko izhaja v svojih preizkavah brez te hipoteze. — Za temi učenjaki in francoski revoluciji je prišla potem reakcija. Revolucionarji niso za to skrbeli, da bi osnovali mej trajanjem revolucije za preskrbljevanje mase naroda z jestvinami in drugim, za življenje potrebnim in gladne mase je lahko v kozjirog pognal potem kak general z dobro plačanim vojaštvom. — Tako sedaj tudi na Ruskem. A vsa reakcija ni več mogla zadrževati znanosti v njeni hoji naprej proti preizkovanju vsega, na svetu z očmi in sredstvi naravoslovca. Tudi enkrat vživela sloboda človeka se ni dala več zatreti, dasi so monarhi in cerkve z vso vneto na to delali, da se zopet vrnejo tlakarski časi.

Že leta 1794. je prišel Anglež Godwin v svoji znameniti knjigi: "Preizkave o pravici, o politiki in nje upliv na nprav", potom preizkav, kakor so jih delali naravoslovci v naravi in potom tega, da je človeka jemal iz naravoslovnega stališča, do socializma. On je prvi, ki preizkuje takozvano večjo vrednost "Mehwert" — kateri nauk je poznejše Marx podrobneje razplel. In za njim prihajajo socialistični ekonom.: Fourier, Saint Simon, Proudhon, Robert Owen, ki mislijo po principih, ki so jih načrtali učenjaki naravoslovnih ved. Tudi narodni ekonomski se morajo privaditi, — piše jeden velikih socialističnih ekonomov — da študirajo ekonomske razmere tako, kakor naravoslovec material preizkovanja naravoslovja. Neki nemški naravoslovec piše: Jaz sem prepričan, da bo v bodoče prav pristopen študij ekonomskih in socialnih vprašanj le tistim, ki so se bavili z naravoslovnimi vedami, ki so se tako uglobili v duh znanstev. Isti, ki so uživali izključljivo takozvano klasično (formalno) izgojo, niso več v stanu zdajšnje pokrete idej prav razumeti in ne nekaterih posameznih vprašanj. — Naravoslovne znanosti so tedaj temelj drugim. Narava in človeško življenje je podvrženo istim razvojem, ker je vse del narave. Naravoslovne znanosti so zdaj merodajne tudi za verstva. Stara verodajanja imajo odkritosrečne vernike le še mej neukimi ljudmi, ki še ne uvidevajo, da ni mogoče iz jednega hleba kruha napraviti sto, ali iz vode vino. Njih nebesa, njih pekel je izgubil verodostojnost; izkazali so se kot izmišljotine duhovstva.

CENA KNJIG.

Katere se dobi pri upravnistvu "Glas Svobode" poštnine prosto.
Spisi Zofke Kvedrove, \$1.00
Quo vadis, \$1.50
Trije Mušketirji, \$2.50
Rusko-slov. slovar, \$1.60
Preko morja, 35c.
Kapitanova hči, 35c.
Na bojišču, 35c.
Križarji, \$2.60
Marica, 35c.
Islandski ribič, 60c.
Kirdžali, 80c.
Beračica, 18c.
Julij Cezar, 80c.
Žrtev razmer, 25c.
Koledar, 25c.

Prodajam vozne

listke (šifkarto) za francosko črto—Havre New York in naobratno; nadalje za Cunard črto Reka, Trst New York in naobratno.

Francoski parniki vozijo po 6 dni, parniki Cunard črte pa po 12—14 dni od Trsta ali Reke do New Yorka.

Postrežba izborna na obeh črtah.

Posiljam tudi denar v staro domovino po dnevnem kurzu in sem v zvezi z najboljšimi bankami v Ameriki in stari domovini.

Vsa tozadevna vprašanja naj se pošiljajo na naslov:

M. V. KONDA
683 Loomis St.
Chicago, Ill.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovce in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296



Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,
459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za popraviljenje god. instrumentov

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

LEPOTA

je najdragocenejši dar, kar jih more narava podariti ženski.

Vsaka žena želi biti lepa. Ta želja v nji je že nekaj naravni nagon in je kot taka popolnoma opravičena, kajti v resnici srečna je dotična ženska, ki smatra svojo lepoto kot božji dar.

Vsaka ženska ne more imeti one popolne telesne lepote kot nekatere svetovnoznane krasotice, toda vsaka ženska ima lahko in bi tudi morala imeti toliko lepote, kolikor ji pripuščajo njene telesne lastnosti.

Popolno zdravje pomenja tudi krasoto najbolj zaželjene vrste. Vse ženske imajo lahko lepoto čiste polti, zametaste kože, bistrilij očij, ako imajo čisto kri in popolno zdravje.

SEVEROV KRIČISTILEC

je največji darovalec ženske lepote in zdravja. Nobena stvar na svetu ne povrne tako hitro izgubljenega zdravja, daje moč in čilost ter čvrsto kri kot SEVEROV KRIČISTILEC, ki stori ženske močne, zdrave in lepe.

Po enajstmesečni bolezn.

Spštovani gospod: — Moja žena je bolehal enajst mesecev, ne da bi ji zdravniki mogli pomagati. Slučajno sem v nekem časopisu bral o Vaših zdravilih. Naročil sem steklenico Severovega kričistilca, in resnica je prišla na dan. Ženi se je povrnilo njeno ocejšnje zdravje. Zahvaljujemo se Vam, da izdelujete tako dobra zdravila. Ostajam s pozdravom

Mathias Biss,
Crenshaw, Pa.

Severovega kričistilca

v okrepičilo. Cena \$1.00.

Severova zdravila so naprodaj v vseh lekarnah. Zdravniški nasveti zastoj.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS



Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,
da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni
Salon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231) **JOSEPH POLACEK,**
683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

Nagel prehlad

je skrajno nevaren. Pljučnica se prične uprav na ta način. Dolgo trajajoč in zanemarjen prehlad privede do jetike.

Severov balzam za pljuča

ustavi in prežene prehlad še predno utegne nevaren. Cena 25 in 50 centov.

Piki i ujedi.

Piki žuželk in ujedi živalij se hitro zlažšajo in ozdravijo s pomočjo tako uspešnega mazila zoper gnitje kot je

Severovo olje sv. Gotharda.

Ta izleči tudi spaljenje udov pretegne nje, trde členke, praske in raznovrstne boli. Cena 50 centov.

Ženska slabost.

Ženske so podvržene neki slabosti, ki se ne more šteti med navadne ženske nemoči. Ista je neke vrste izguba vsake moči.

Severov balzam življenja

je gotov pripomoček zoper zle posledice potrtosti, hudega truda, slabosti, ki telo nenavada okrepi. Cena 75 centov

Brightova bolezen

se dostikrat prične z vodenico. Ali otekajo vaše noge ali roke koncem dne? Se-li vam ne zdi, da vaša telesna moč polagoma peša? Se nahajate-li v vaši vodi kaka usedlina? Uživatej tako

Severov lek za jetra in ledvice

in v kratkem času vam bo odleglo. Cena 75 centov in \$1.25.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

**"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:**

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto kron 10

za pol leta kron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljate je
slededeči:**"Glas Svobode"**

683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

**Dopisi.**

Chicaški štrajk.

Chicago, dne 26. maja 1905.

Laž ima kratke noge!

Na udarce, katere je dobil naš največji (?) slovenski dnevnik — "Glas Naroda" od lističa — tako "duhoviti" uredniki "Glas Naroda" nazivljejo "Glas Svobode" — skušajo sedaj "veleumi" okoli "Glas Naroda" v članku "Chicaški štrajk" prikriti svojo blamažo.

"Laž ima kratke noge", se glasi slovenski pregovor. Ali ta pregovor je "vseučenijski" okoli "Gl. Naroda", ki je resničen in katerega pozna vsaka žena v zadnji zagorski vasi na Kranjskem, popolnoma neznan. Saj drugače je nemogoče, da bi v eni in isti številki ne tolkli samih sebe po zobeh. Ako bi to ne bilo, ne bi čitali na prvi strani: "Poravnava je težavna radi trdovratnosti ekspresnih družb." na drugi strani pa: "Le še delavski vodje, kateri so povzročili in vodili štrajk, se še vpirajo in nečejo priznati svojega poraza ter se udati v neizogibno osodo."

Marsikdo, komur niso znane razmere pri "Glas Narodu", boče pral je li mogoče, da v eni in isti številki uredniki zafrkujejo in na laž postavljajo drug drugega. To je popolnoma enostavno. V uredništvu največjega (?) slovenskega dnevnika sede uredniki, ki niso zmožni napisati enega člančiča, v katerem bi razmotrivali politični ali gospodarski položaj. In tako so prisiljeni, da plonkajo.

Z dne 16. maja 1905 sem čital v "Glas Naroda" članek "Jug in italijanski naseljenci". Vraga, sem si mislil, ta članek sem vendar čital že v nemškem socialističnem dnevniku "New Yorker Volks Zeitung". Pogledam, primerjam in prišel sem do zaključka, da so ga Sakserjevi uredniki slabo preplonkali in po svoje zavili. In kako je s člankom "Chicaški štrajk"? No, tega so pa vzeli iz kapitalističnega lista "New Yorker Staatszeitung" ali pa katerega drugega takega šmira. Jaz nimam nič proti temu, ako Sakserjevi uredniki pobirajo članke iz socialističnih listov. Ali drže naj se enega načela! Pišejo naj za kapitaliste ali pa socialiste, ker drugače smrdi po "Gesinnungslumperei" ali breznačelnosti.

Seve priporočati ljudem načelnost, katerim je načelo — denar, vera — denar, narodnost — denar, je isto kakor nositi sove v Atene.

Sakserjevi uredniki pravijo, da so stavkajoči vozniki prosili konservativne delavske voditelje za posredovanje. Kedar so jih prosili? Koga so prosili? O tem pa največji (?) slovenski dnevnik molči.

Shea-u, predsedniku organiziranih voznikov, predbacivajo "resnicoljubi" okoli "Glas Naroda", da je častihlepen, ker se ne da od kapitalistov podkupiti. Tudi Debsa so obrali ti duševni pritlikavci, ker so pozabili, da je vprav Sakser v "Gl. Naroda", dokler je imel še suho in medlo denarno mošnjico, z vso silo in ognjem vstopal za njega. Spominjam se še, da ga je prav radi tega imenoval Buh v "Amer. Slovenec" Haymarketovca.

No časi se spreminjajo, g. Sakser pa z rastočo mošnjo tudi, katero mu polnijo slovenski delavci, liki kameleon, kedar ga obsije solnce.

Da bi nas korenito potolkli, so koncem preplonkanega članka nam zalučali v obraz: "Marxisti, Haymarketovci!"

Za nas so te besede častne, ker značijo, da se držimo svojih načel, da nismo na prodaj kakor prostitutke v bordelu.

Morda pa sodim Sakserjeve urednike preojstro? Že v predzadnji številki je organizirani brat J. L. — n. priporočal za g. Sakserja in njegove urednike dra. Bleiweisa in pa Studenece pri Ljubljani. Skorod bi mu pritrtil, če čitam v kulturni (?) plahiti (Sakser si je to ime naročil v Ljubljani), da se je v začetku štrajka govorilo o bližajočej se socialnej revoluciji.

Ali ozki možgani Sakserjevih urednikov sploh vedo, kaj je socialna revolucija? Ako bi vedeli, kaj je socialna revolucija, tedaj bi ne pisali o bližajočej se socialni revoluciji, pač bi pa priznali, da so že vsi kulturni narodi sredi socialne revolucije.

Jaz rad priznam, da je težko pisati o stvari, o kateri človek toliko razume kakor zajec o bobnanju ali pa osel o citranju. Ali v takem slučaju naj bi človek molčal, da ne blamira samega sebe. "Si tacuisses philosophus mansisses", velja tudi za Sakserjeve "modrijane".

Blamirani filozofi okoli "Glas Naroda", zamen se trudite s svojimi lažnjivimi poročili o stavki voznikov v Chicagi. Odgovor, kakeršnega ste zaslužili, so Vam dali že v nedeljo dne 21. maja t. l. slovenski delavci na impozantnem shodu v Narodni dvorani v Chicagi. Škoda, da niste bili navzoči. Slišali bi saj kako laskavo sodijo delavci o ljudeh, ki so za sklado leče prodali svoje prepričanje — nekdanje prepričanje kapitalistom. Donelo bi Vam kaj neprijetno v ušesih!

Frank Stonich, unijec.

Iz življenja Ivana Platonoviča Kalajeva.

"Revolucionarna Rossija" je prinesla o Kalajevu, ki je bil usmrten, ker je zvršil napad na velikega kneza Sergija, daljši članek, iz katerega smo posneli nekaj markantnih odstavkov, da seznamimo tudi slovenske delavce saj deloma stem junaskim, ruskim, narodnim maščevalcem.

Kalajevov oče je bil okrajni policijski inspektor v Varšavi. Svoje službe ni nikdar zlorabil, pač je pa bil vedno pošten, odkritosrčen mož. Njegova mati je bila hči siromašnega poljskega plemiča, ki se je vedno zanimala za blagor ljudstva.

Vse dobre lastnosti je Kalajev podedoval po svojih stariših. Po dokončanih študijah na varšavskem gimnaziju je odšel na univerzo v Moskvo, kjer se je posvetil filozofično-historičnim študijam. Kasneje je odšel v Petrograd, kjer je študiral pravosodje. Ves čas se je pridno učil. Ko je pričelo politično gibanje, se je tudi on pridružil temu gibanju, za kar je dobil 3 mesece ječe in dve leti prisilnega bivanja v Jekaterinoslavu. Tu je postal član okrajnega socialnodemokratskega odbora. Leta 1902 je odpotoval v inozemstvo — v Levov, kjer si je s pisanjem za liste in prevajanjem iz rusčine in poljščine v druge jezike služil kruha, zajedno pa pridno obiskoval filozofično-historična predavanja na univerzi.

Na potu iz Levova v Berlin, kjer je mislil nadaljevati svoje študije, ga je prijel pruska policija in ker je pri njemu našla dva iz tisa socialističnega lista "Iskra", ga je izročila ruskim birčem.

Sedaj je bil dlje časa zaprt v varšavski citadeli. Ko so ga izpustili, so ga postavili pod policijsko nadzorstvo. Dne 17. februarja je pa izvršil napad na Sergija.

Kalajev, katerega so usmrtili kot morilca, bi bil lahko dva dni preje izvršil pod takimi okolščinami napad, da bi bil lahko ubežal. Zvečer ko se je peljal Sergij v gledališče, je prežal Kalajev na njega. Že je dvignil roko, v kateri je držal bombo, kar je opazil, da v kočiji sedé tudi ena ženska in dva

otroka, in roka mu je omahnila, da si je dobro vedel, da bi bil v velkanski gneči ložje ubežal, kakor pa na neživahnem Kremeljevem trgu pri belem dnevu.

Kasneje se je doznalo, da so bili večer preje Sergijeva soproga in njegova otroka v kočiji. Morda je bil tudi to vzrok, da je kasneje velika kneginja obiskala Kalajeva v ječi in mu obljubila, da se bode potrudila, da zadobi glede smrtne obsodbe pomiloščenje. Kalajev je pa to ponudbo na kratko odvrnil.

Časten mu spomin!

Allegheny, Pa.

Koncem maja 1905.

Tu so priredila nemška kat. društva javen sprevod — parado, ki je bila tako zanimiva, da sem namenil očitati jo.

Sam sem katolik, a vendar mora imeti vsaka stvar tudi svojo mejo. Tega reka se držim v vsem!

Ako mladina malo zaraja na plesšču so takoj duhovniki s peklom in hudicem pri rokah. Če se pa častiti gospodje sami norčujejo iz bitij, katere imenujejo svetnike, je pa vse v redu.

Gledal sem in videl sem. Na prvem vozu lesenega konja, jahal ga je po viteški našemljen človek, držeč v roki britko sulčico. Ob njemu so pa stale viteške straže. Za njim so se peljali rdečelični farji v kočijah, ljudstvo je pa korakalo peš. Ne vem je li našemljen človek predstavljal sv. Jurija ali sv. Florijana?

Za njimi je drdral drug voz. Na njemu so bile v bele tančice oblečene dečke, ena, ki je imela pritrjne peroti, je pa držala svoji roki nad križem. Ta je predstavljala Marijo devico (?), njene sovrstnice pa angeljce. Zopet so sledile kočije, v njih tolsti farji, ljudstvo pa peš.

Sedaj je sledil voz, na katerem so bili moški z dolgimi sivimi bradami, oblečeni v dolge, rujave halje. Roke so imeli sklenjene k molitvi, njih pogledi so pa motrili nežni spol.

Ko sem gledal to komedijo, se mi je ne hote vrnila misel, da nam ni treba čakati 4000 let, da se v Ljubljani vresniči sveta teorija blaženega Antona od Kala. Tu v svobodni (?) Ameriki se že praktično vezbajo v nji.

Ta sprevod je bil podoben harlekinadi, ko so se ob času zborovanja K. S. K. J. farji v prijetnih kočijah vozili na zborovanje, delavski delegatje pa s "štifleten cugom". Koliko denarja se zmeče pri tacih harlekinadah za vence, mlaje, rakete in druge neumnosti, se ne vé, dasi bi se ta denar lahko vporabil za kaj koristnejšega.

Farji dobro vedo, da "bumbum" in maškerada vlečeta, da vplivata na ljudstvo, radi tega se tudi trdo drže takih sredstev. Ali čas bo prišel, ko bodo tudi taka sredstva odrekla svojo pomoč, ko boče ljudstvo spoznalo, da se lahko s svojim bogom pogovarja brez maškerad in mešetarjev.

Pozdrav vsem sodrugom v širni ameriški republiki. Naj se ne strahijo rimskih agentov, saj je sam Krist rekel: "Blagor tistim, ki so preganjani, kjer dosegli bodo mir in pokoj."

Tebi "Glas Svobode" pa želim oblo vspeha, "Glasu Naroda" pa zaslužni križec sv. Komarja. Njega gotovo zelo pika, zato si je omislil, da mu postavi spomenik med ameriški Slovenci preden umre. — Capito! M . . . c.

Listu v podporo.

Nace Zlembergar \$0.25

Pozor Slovenci v Stone City,
Kans. in okolici!

Društvo "Orel" št. 19 S N P J priredi v soboto zvečer dne 10. junija društveno veselico v dvorani g. Ivana Kovača. Na veselici svira najboljša godba, katero je dobiti v mestu.

7 vrčkov piva stane 25c. Vstopnina 25c.

Začetek veselice točno ob 4 uri popoldne. Vse cc. rojake v mestu in okolici se najljubneje vabi, da se veselice udeleže.

Miha Klenovšek, predsednik.

**OBLEKE ZA
ODRASLE IN
DEČKE**

Za to sezono, priredili smo za v pregled in prodajo izvrstno skladišče raznih oblek prve vrste. Za nizko ceno si nabavite fino blago. Cene so **OD \$5.00 DO \$20.00**

Vogal Blue Island Ave. in 18 ulice.

JELINEK & MAYER,
lastnika.**ODEVNI
ATLAS
SPOLEČNOST****Posebni****vozovi za****turiste.**

Fino in moderno opremljeni, z ventilacijo, razdeljeni na več prostorov, preskrbljeni z električno razsvetljavo in drugim komfortom.

Spalnice so najboljše opremljene. Na posteljah povsodi čisto perilo. V vsakem prostoru je majhno štedilno ognjišče. V toaletnem prostoru so brisače, milo, glavnik, krtačice itd. Dve osebi lahko živiti udobno v takem prostoru. Voznina stane komaj polovico toliko kakor v Pullmanovih spalnih vozovih. Na vsakem vozu je strežnik. Te vrste udobni vozovi so edino

**NA
NORTHERN PACIFIC ŽELEZNICI**

C. A. Mathews, Gen. Agt. Pass. Dept., 208 So. Clark St. Chicago, Ill. Pošljite 6 centov za knjižico "Wonderland 1905" na A. M. Cleland, Gen. Pass. Agent St. Paul, Minn.

? Yendorff Bros. ?

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Svetovnoznaní trgovci z obleko za moške in dečke. V naši zalogi so naprodaj pomladanske obleke najrazličnejšega kroja. Delo solidno, blago trpežno, cene pa nizke.

**Moške obleke od
\$6.50 do \$22.00****Površniki od
\$8.50 do \$18.00****Obleke za dečke in otroke od \$3.50
do \$7.50**

S & H zelene varstvene znamke za vsaki komad, katerega kupite.

**Obiščite nas in prepričajte se.**

Slovenska Narodna



Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Prodsek: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsek: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOB MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Narodni dvorani na 587 S. Centre Ave. John Duller, tajnik, 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob 1/2 uri popoldan, v prostorih M. Kumpa.

D. Badovinac, tajnik.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J.", v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan na 725 Broad Alley. K množičnemu vstopu v omenjeno društvo vabi

Odbor.

Društvo Bratstvo št. 4 "S. N. P. J." v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldan v prostorih brata K. Dernača.

Odbor.

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mesecu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Fr. Miklačića na Sygen.

Odbor.

Društvo "Bratoljub" št. 7 S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze ob 9 uri popoldan. Sodelujoči se vabijo v društvo Josip Kravanja, tajnik.

Društvo "Delavec" št. 8 S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri pop. v društvenih prostorih brata Jak. Tisola, 9049 Greenbay Ave.

Društvo "Bled" št. 17 "S. N. P. J." v Lorain, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata Vrbanca. Alexander Sechnitzer, tajnik, 578-10th Ave., Lorain, O.

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J." v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldan. Ivan Lebor, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spadajoče v "S. N. P. J.", v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Ivan Malenšek-u.

Odbor.

Stone City, Kansas.

Na zadnjem zborovanju društva "Orel" št. 19 S. N. P. J. so bili voljeni naslednji bratje odbornikom: Miha Klenovšek, predsednik; Fran Straus, podpredsednik; Nače Pečnik, tajnik; Ivan Zengel, pomožni tajnik; Anton Pernat, vodja; Ivan Kováč, zastopnik in blagajnik; Anton Potočan, reditelj. Bolniški odbor za Stone City: Alojzij Kováč

Anton Potočan, Nace Černe.

Za Mineral: Pankracij Jurše. Porotni odbor: Ivan arc, Ivan Hrovat, Ivan Špruk.

Društvene seje so vsako 4. nedeljo v mesecu pri g. Ivanu Kováč-u. Vse brate se opozarja, da se redno vdeležujejo društvenih seji, ostale rojake se pa uljudno vabi, da se vpišejo v društvo "Orel" št. 19 S. N. P. J. Nace Pečnik, tajnik.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odprla sva moderno urejeno gostilno na 156 Displeine ulici in voglu Austin Ave.

kjer bodeva točila pivo prve vrste, pristna naravna vina in izborna žganje.

Unijeke smodke na raspolago.

V obilni poset se priporoča vsem rojakom, brata

Jakob in Jože Polanšek.

Na prodaj

posestva proti takojšnemu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

J. F. Stepina,

Odvetnik, notar in zastopnik za prodajo posestev.

352 W. 18th St. Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

PRVI NARODNI IZLET

vseh združenih slovenskih društev v Chicagi, kate-
rega prirede društva:

Sv. Štefan, Slavija, Sv. Jurij, Sv. Alojzij, Slovenija, V. Sv. Martina itd.

v nedeljo dne 23. julija 1905 v Thornton Park, Ill.

z dvema posebnima vlakoma na Chicago Terminal železnici

Odhod s postaje Grand Central, Fifth Ave. in Harrison zjutraj ob 8:30 in 9:30. Vlaka se vstavi na Blue Island Ave., Ashland Ave., Western Ave. in 26. ulici.

DOBITKI:

Na kegljišču dva.

Tekmovanje v dirki pet.

In sicer tekmujejo najprvo med seboj deklice, potem dečki, kasneje odrasle ženske, za njimi odrasli možki, nazadnje pa debeli možki.

Listek za osebo 50 centov.

Hermanekov Angelika balzam je najboljšo krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje bolj in bolj zmanjšuje, tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice. Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Kdor si hoče prihraniti denar,

naj obišče prvi teden v juniju našo prodajalnico. Najboljše blago po najnižjih cenah. Nihče naj ne zamudi ugodne prilike! Le samo za ta teden! Ako kupite le za pet centov, že dobite premijski kupon.

Vprašajte za nje in hranite jih!

Moški nizki čevlji iz najboljšega patentiranega usnja, z dvojnimi podplati. Mera: Od 6 do 11. Par le **1.75**

Zenski nizki čevlji — Blucherjevega kroja, iz finega patentiranega usnja. Navadna cena \$1.48. Par le **\$1.18**
Po znižani ceni par le **25c**

Fini damski klobuki — jako fino okrašeni. Vsaki vreden \$4.50 do \$5. Vsi izdelani po najnovejši pomladanski modli, črpe ali druge barve. Stane komad le **3.25**

58 palcev širok namizni damast — srebrnobeke barve. Stane jd **39c**. Po znižani ceni le **25c**

27 palcev široka bela japonska svila — za bluze in obleke. Se lahko pere! Navadna cena 59c jd. **39c**
Po znižani ceni le **39c**

27 palcev široka svila — "Peau De Soie" in "Taffeta" — črne barve. Cena \$1.35 za jd. **98c**
Znižana cena pa **98c**

"Voile" iz pavole za krila in bluze raznih vzorcev, modre ali rujave barve. Stane jd **12 1/2c**

Ženske bluze "kreme" barve — razne mere z nizkim ovratnikom. Navadna cena 25c. Sedaj le **15c**

Moško pleteno perilo — "kreme" ali v raznih drugih barvah srajce in spodnje hlače z dvojnimi sedalom. Navadna cena 35c. Sedaj le **19c**

Možke zgornje srajce v raznih barvah iz "ginhama" — v najrazličnejši izbiri. Vsaka srajca vredna 50c. Sedaj le **33c**

Hrastovi drogoči za zagrinjala — 4 čevlje dolgi. Komad le **9c**

Japonske slamnice 1 jd široke. — Navadna cena za jd 25c. Sedaj le **15c**

Preproge iz oljnatega platna — 2 jd široke in fino okrašene. Navadna cena za jd na dolžino 98c. Znižana cena **79c**

Ženske obleke iz finega sicilijanskega blaga — črne, modre ali rujave barve po različni modli. Navadna cena pri prodaji na drobno \$8.50. Znižana cena **4.98**

Ženski jopiči iz finega blaga po najnovejši modli — 24 palcev dolgi. Stalna cena \$1.00. Znižana cena za komad **59c**

Obleke za otroke v največji izbiri, iz finega in trpeznega blaga. Imamo jih kaelh 300 komadov, katere prodajemo od 25c do **6.50**

Ženska zgornja krila iz črnega "mohair" blaga. Cena krila \$2.50. Sedaj po **1.39**

Obleke za možke in mladeniče iz volnenega blaga, kašmirja. Vsaka obleka vredna \$8.50. Sedaj stane le **\$4.95**

Obleke za dečke s kratkimi hlačami po Norfolk ali Eton modli. Mera: Od 4 do 14 let. Te obleke se navadno prodajajo po \$3.00. Sedaj po **\$1.69**

Prodajalec STONICH, vprašajte po številko 22.

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modli in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Vesti iz jugoslovenskih pokrajin.

— Iz Gorij pri Bledu se nam piše, da je ondi na velikonočni ponedeljek neki pop pri pridigi pravil poslušalcem take stvari, da so se zgražali celo verni in včasih zelo fanatični gorjanski farani. Svetovali bi temu posvečenemu, naj si malo umije usta, predno gre na prižnico, in naj pomisli, da pri nas niso ljudje, kateri bi tako radi in s takim zanimanjem poslušali njegove umazanosti, kakor jih on pripoveduje. Sploh se pa celo v najrazupitejših bišah lepše govori, kakor je govoril na velikonočni ponedeljek — ta božji namestnik, ki je obenem celo misijonar. Zlasti za otroke, ki morajo biti pri takih prilikah v cerkvi, so te pridige pač jako nmesne!?! Nasledki takih pridig in misijonov se pa tudi kažejo. V sosednji vasi, v Zasipu, se je godila tale lepa povest, ki kaže kako dobro in usmiljeno je naše zavedno ljudstvo, kakor ga imenujejo klerikalci. Na Zasipu je živel mož, kateri je imel za ženo hčer enega navejših klerikalcev na Bledu in kateremu je hotel znani človek, ko je bil ta smrtno bolan, pobrati vse hranilne knjžice, t. j. vzeti "med živimi". Ta mož torej je bolehal za neozdravljivo boleznijo, vendar je bil pri polni zavesti. Njegov vo ženo pa je med možovo boleznijo pogostoma obiskoval nek fant, ki je pa postal ondi že preveč domač. Lahko si mislimo, kake duševne muke je pretrpel pri tem ubogi mož. Ko je pa potožil nekemu, kogar dolžnost bi bila naznaniti pristojnemu oblastvu to početje, sta ga fant in žena pretepla. Na srečo pa je mož umrl — žena pa je v blagoslovljenem stanu. Kdo je oče, ve cela gorjanska županija. Ta usmiljena, vsega spoštovanja vredna vzor-žena se misli omožiti s fantom, ki ji je pomagal mučiti moža. Toda iz te moke najbrž ne bo kruha in jako se motita, če mislita sedaj na zakon. Zaslužita pač, da bi se oblasti malo bolj pobrigale za nju in malo pobrskale po tem smrdljivom gnezdu. "Gorenjec"

— Štrajk pri Mathianu v Ljubljani je končan in delavci so dosegli lep uspeh, ki ga imajo v prvi vrsti zahvaliti svoji čvrsti organizaciji. Kakor znano, je hotel Mathian vpeljati s tolikimi žrtvami odpravljeno akordno delo in ker se delavci niso uklonili, jih je hotel ustrašiti s tem, da je odsvolil štiri stare delavce. Vse prigovarjanje ni nič pomagalo in tako je prišlo do stavke. Mathian je skušal pridobiti javno mnenje zase s "Poslanimi" v ljubljanskih dnevnikih. Dolgo je tudi upal, da bo došel našel v Ljubljani ali pa drugod stavkokaze, katerih so njegovi agenti iskali zlasti po Koroškem. Ali to je bilo vse zaman. Potem je dal nekaj nujnega dela malim mojstrom, a tudi ni ni imel sreče kajti boljšega dela mu niso mogli izvršiti. Tako je končno apeliral na svojo pamet in po šesttedenskem boju se je stavka končala.

Delavci so dosegli zmago na vsej črti, ker so bili dobro mednarodno organizirani. Vzlic tom očividnim dokazom se pa najdejo v Ameriki ljudje starokopitnih nazorov, ki priporočajo slovenskim delavcem v Ameriki narodna strokovna društva ali narodno strokovno organizacijo. Tem ljudem, ki niso nikdar čutili z delavcem, ki presojajo gospodarska vprašanja s starega že zdavnaj spodbitega manšestrovsko liberalnega stališča pa kličemo glede modernega delavskega gibanja: "Hands off".

— Ljubljanska mestna branilnica je otvorila svoj novi dom v Prešernovih ulicah soveda, z cerkvenim blagoslovom; saj je liberalno podjetje. "Slovenski Narod", je navedel pri tej priliki dolgo vrsto imen in tyrdk, ki so bili udeleženi

pri stavbi in opravil hiše. Razni gospodje so imeli imenitne govore in slavili so zlasti napredek bogastva v tem denarnem zavodu. Samo delavcev se ni spomnil živ krst in vendar bi bila hvaležnost še zelo skromna, ako bi bil kdo našel nekoliko simpatičnih besed za nje. Vsa čast duševnim delavcem, ki so izdelali načrte, vodili stavbo i. t. d. Morda znajo ročni delavci to bolj ceniti, kakor tisti, ki so imeli pri blagoslovljenju navdušene govornice. Ali poleg duševnih delavcev so bili fizični enako potrebni in ako je nova hiša res tako lepa, kakor smo slišali, tedaj so za to lepoto delavci pač tudi kaj storili. Zdi se nam celo, da jim je zahvaliti večji del uspeha. In o tem se je govorilo, kako se kopičijo milijoni v zavodu. Bogastvo raste branilnici in njenim vlagateljem. In tudi na to ni pomislila živa duša, da vsega tega bogastva ne bi bilo, ako ne bi bilo pridnih delavcev, katerim od vseh milijonov, ki jih ustvarjajo ne ostane dosti niti za vsakdanji kruh. Ne, nihče se ne spomni na delavce. Kdor bi to storil, bi si moral skesano potrkati na prsa, priznati bi moral veliki greh buržoazije, da se masti od težkega dela proletarcev, ki jih v zahvalo pušči stradati. A ker se nikdo ne spomni na nje, bode pač potrebno da bodo sami nekoliko več mislili na se. In ker nima nihče niti besede hvaležnosti za nje, si bodo pač morali pribaviti sredstev, da posežejo sami po tisti hvaležnosti, katera jim gre, ne v lepih besedah temveč v živem dejanju. "Rdeči Prapor".

Meja za pijače.

Zdravniki raznih kulturnih narodov proučavajo koliko alkohola lahko človek vsaki dan uporabi, ne da bi mu škodilo na zdravju. Vsi so večinoma zaključili, da se lahko povzame vsaki dan majhno merico naravnega vina, ker enakomerno in koristonosno vpliva na človeško telo. Moderna zdravila nadomeščajo pripomočki, ki se izdelujejo iz naravnega vina. Za bolni želodec je najboljši lek — Trinerjevo, zdravilno, grenko vino, ki se izdeluje iz naravnega vina in grenkih zelišč. To je najboljša domača zdravilo, katero rabijo lahko vsi člani v družini. To zdravilo ne škodi tudi najbolj slabotnemu želodcu, pač pa okrepiča ves prebavni sistem, ki je vir zdravju. Ako hočete, da bode želodec redno prebavljaj hrano, če želite čisto, zdravo kri in če hočete biti zdravi, potem sezite po tem izbornem pripomočku.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799. So Ashland Ave., Chicago, Ill.

Glencoe, Ohio.

Kakšne vrednosti so jednote v Ameriki za slovenske delavce sem uvidel, ko sem v jami pri delu ponesrečil. Ako bi ne bil član društva "Bratstva" št. 4 S N P J v Steel, Ohio, bi bil lahko lakote poginil s svojo družino.

Tako me je pa društvo oziroma jednota S N P J zdatno podpirala, dokler nisem popolnoma okreval.

Jaz vsacemu rojaku v Ameriki priporočam S N P J najtopleje, ker sem se prepričal, da je ta jednota popolnoma kos svoji človekoljubni nalogi.

M. Pavlin.

Rojaki v Clevelandu in okolici pozor!

Notarska pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžna pisma, prošnje radi vojašine itd. Oddaljeni rojaki dobe pisma pojasnila brezplačno proti odškodnini poštne.

William Sitter

26 Franklin Extension
Lakewood, Ohio.

Mirko Vadjina

priporoča bratom,
Slovincem svojo

BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovaška tvrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.



Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge ptrebščine.

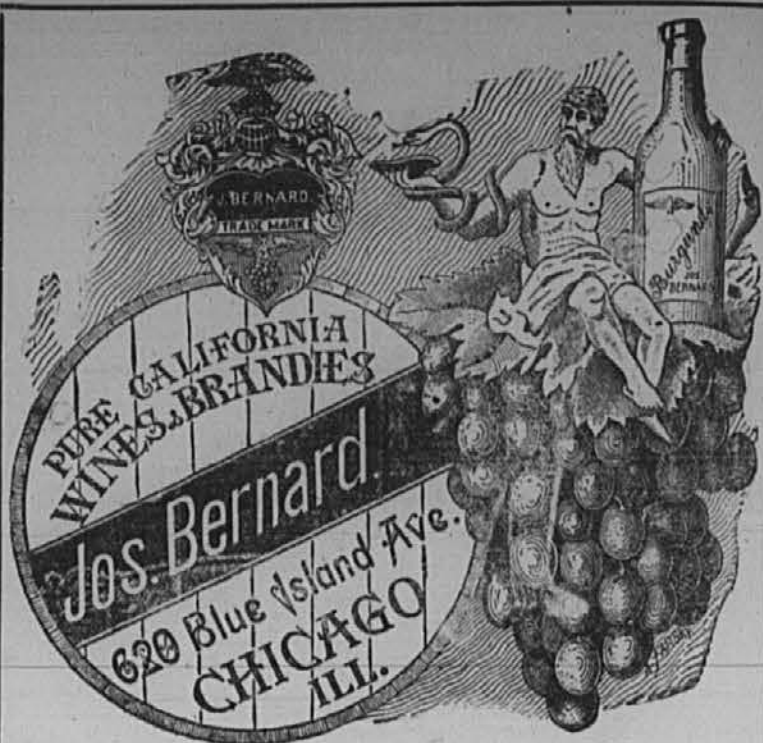
Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijake smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.



Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York N. Y.

Stojte in mislite!

Česar potrebujete za redno življenje?

Zrak in hrano!!!

Vi ne morete živeti brez njiju. Gotovo ste tako pametni, da imate zraka, kolikor ga morate dobiti. Ali kako je z hrano? Vi veste, da želodec odpove hrano, ne glede na to je-li dobro pripravljena.

TO POMENI BOLEZEN V VSAKEM SLUČAJU.

Kakor hitro se Vam povrne slast do jela, že se počutite dobro.



je edini pripomoček, ki absolutno pomaga v mnogih slučajih. Ta lek povrne in pomnoži prebavno moč želodeca in črev, in vinkuje tako blagodejno na te organe, da lahko prebavljajo najtežja jedila. Vi veste koliko je življenje vredno, ako lahko jeste vse, kar je Vam všeč, ne da bi Vam škodilo — veste tudi kakšne muke so, ako ne morete uživati hrane ne vsled revščine, ampak vsled bolezni.

Trinerjevo, zdravilno, grenko vino

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ohrani življenje za mnogo let,
ohrani zadovoljnost,
ohrani zdravje,
ohrani moč.

se lahko daje otrokom,
zbičnim gospodičnam,
močnim ljudem,
starim ljudem.

To vino je najboljši pripomoček proti vsem želodčnim, krvnim in živčnim boleznim.

Dobiva se v lekarnah in boljših gostilnah.

JOS. TRINER,

799 So. Ashland Avenue

Chicago, Illinois

SVARILLO: Mnogo ljudi ponareja ta pripomoček pod različnimi imeni. Ako hočete imeti pravo grenko vino, zahtevajte Trinerjevo.

Trinerjev brinjevec

ima vsaki dan več prijateljev, ker je naš narod prišel do prepričanja, da je najpristnejši in najmočnejši.

Wilre

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti.

Družbinske in društvene skupine. Ženitovanijske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične neprilike.
SAMI: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zatoraj, rojaki Slovenci, v slučaju da Vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušenega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI, ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh boleznij, kakor: bolezni na plučah, prsni, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh boleznij v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlica, vročina, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih boleznij ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.



Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vas dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da boste zagotovo in popolnoma ozdravili.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krca v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam Vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se Vam zato z mojim možem zahvaljujema in Vas priporočava vsem rojakom Slovencev ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi Vam pošiljam mojo sliko in Vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.



Slovenec: JOHN STRAH

69. W. Feront Str. — Massilon, O.

RAZNO.

— Kolobarji okoli lune. Kolobarji okoli lune in tudi okoli solca spadajo med najinteresantnejše pri kazni ozračja. Mali pogostni kolobarji ali venci imajo premer kvečjemu le 2 stopinj in se imenujejo aureoli, ki nastanejo z uklonitvijo svetlobnih žarkov ob delcih prav majhnih oblakov ali megla v ozračju podobna svetlobnemu vencu, ki obdaja pri močni megli skoraj vsako cestno svetilko. Od velikosti teh vodnih kroglic, ki so povprečno velike stotinko milimetra, je odvisem premer svetlobnega venca; čim večje so kroglice, toliko manjši so aureoli. Ako so male kroglice prav enake velikosti in enako razdeljene, so kolobarji prav lepi in barvani (rdeča barva prevladuje); drugače se barve pokrivajo in kolobar je bel. Večji kolobarji, tudi "halo" imenovani, imajo premer 22 stopinj in so včasih bele barve, včasih pa mavrične v nasprotnem sporedu (rdeča barva znotraj). Ti nastanejo pri lomljenju svetlobe v malih ledenih kristalih, ki plavajo tudi ob navešji vročini v gornjih delih ozračja. Jako pogostne so te prikazni v polarnih krajih zaradi množine kristalov, ki plavajo v zraku.

— Zamorci uče Evropejce. V prestolnici Gendomaka v Afriki vlada mladi zamorski knez Masakoa Momula, ki je preživel svojo mladost v Ameriki ter se mnogo učil. Iz svojihkušenj je spoznal odkod prihajajo njegovim rojakom vsa zla. Nedavno je izdal knjigo pod naslovom "Krščansko prizadevanje v Afriki". V knjigi pravi, da si sicer želi, da bi prišlo tudi med njegov rod krščanstvo s kulturo, toda krščanstvo, oziroma katoliški misijonarji prinašajo med zamorcev vsakovrstna zla, predvsem žganje in grdihs psovki. Knez, ki pozna jezik 18 zamorskih plemen, trdi, da do prihoda Evropejev ti zamorci niso poznali besed za psovke in kletve. No, tudi obsodba evropejske kulture, katero belopoltni kapitalisti vsiljujejo temuopoltuim afriškim rodovom po svojih hlapcih — božjih agentih.

— Združitev francozkih socijalistov se je posrečila. O velikonočnih praznikih je bil v Parizu kongres v kavarni "du Globe", katerega se je udeležilo 300 delegatov vseh treh socijalističnih strank in samostalnih federacij iz okrožij Bouche du Rhone, Bretagne, Herault, Somme in Yonne. Mednarodni socijalistični odbor je zastopal tajnik Huysmans, belgijsko stranko pa sodrug Dewinne. Preden so začele razprave, je kongres sprejel resolucijo o dogodkih v Limoži, s katero izreka proletarijatu mesta in družinam žrtve svoje sočutje ter konstatira odgovornost vlade za krvave dogodke. Med drugim pravi resolucija: "Kongres konstatira vnovič tesno zvezo vlad vsake vrste s podjetništvom v izkoriščanju in v moritvi".

Potem je začel kongres meritorni razpravo. Sodrugi Dubreuilh je podal poročilo komisije za združitev. Sodrugi Revelin je predložil načrt organizacijskega štatuta, o katerem se je razvila stvarna debata. Nekatere določbe so bile izpremenjene. Daljša debata je bila pri članku: "Ravnanje socijalistične frakcije". Tudi tu se je doslego popolno sporazumljenje. V pondeljek je bila debata končana in načrt je bil soglasno sprejet. Potem je kongres volil upravno komisijo; ki je sestavljena iz 22 udov; med njimi so Allemane, Guesde, Lafargue, Renaudel in Viviani. Končno se je konstituirala parlamentarna frakcija, ki šteje sedaj 43 poslancev. S tem je izvršena veliko in za mednarodni proletarijat velepomembno delo.

— Boj za čredo vernikov. Malorusi na gornjem Ogrskem so bili dosedaj grško-katoliške vere, ki priznava rimškega papeža za svojega vrhovnega poglavarja. Njihova vera se razločuje od rimsko katoliške le po neznatnih cerkvenih obredih. Zadnji čas pa prestopajo Malorusi trumoma k pravoslavju, na kar deluje posebno njihov rojak, župnik Gebe, ki je služil več let za profesorja na Ruskem. Klerikalni listi kličejo budiča in oboroženo moč na Gebeta in "odpadle" Maloruse. Seveda jim ni za maloruske duše, temuč za njihove mošnjčke. Saj pa so Malorusi na Ogrskem tudi pleme uprav po božji volji za klerikalno malho. Čujmo, kako jih opisuje klerikalno glasilo "Alkotmány": "Malorusi so zupuščen, zanemaren dober narod, preprostih, čistih in krotkih značajev. Večinoma so še pisanja in branja nevedši." — Ej, tak narod bi si pač klerikalci povsod želeli! Klerikalcem so taki narodi sploh najbolj krotki, ki se dajo striči in skubiti, pa farbatu z verskimi pravljicami.

La Salle, Ill.

Tukaj smo ustanovili slov. napr. pevsko društvo "Zora". Predsednikom je izvoljen brat Silvester Kramaršič, tajnikom pa brat Dan. Badovinaz. Takoj se je upisalo še 12 članov.

Upamo, da bode to društvo dobivalo pri vseh svobodomiselnih rojakih v LaSalle največjo gnotmo in moralno podporo.

Pevske vaje se vrše vsako sredo in nedeljo od pol 7 do 9 ure zvečer. Petje podučuje br. John Ivanush. Vstopnina zanaša le 50c.

Odbor.

Wilkeson, Wash.

Cenjeni urednik!

Prosim Vas priobčite to le žalostno novico, ki je nemilo zadela mene in tovariše.

Dne 19. maja t. l. sem dobil brzojavko od dr. Gullicka, ki se glasi: Goodland, Kansas S. 18. Frank Alesh Wilkeson, Wash.

Lavrencija Alesha je ubilo v Goodland, Kansas-u 16. maja. Pridite brzo, kaj storiti z njegovim truplom. Dr. Gullick.

Vse prijatelje in znance, katerim je bil znan rajinki Lavrencij Alesh prosim najuljudneje, naj mi sporoče, ako je bil rajinki član kacega društva in kako se mu je pripetila nesreča. Troške za trud radovoljno povrnem.

Frank Alesh, Wilkeson, Wash.

Naš zastopnik Frank Miklavec obiskuje rojake v državi Pennsylvaniji. On ima pravico pobirati naročnino za list, sprejemati naročila za knjige in oglase. Vsem somišljenikom ga toplo priporočamo.

Upravništvo "Glas Svobode".

Rojaki v Lorainu in okolici pozor! Društvo "Bléd" št. 17 S N P J, priredi dne 3. junija t. l. ob 8 uri zvečer v prostorih g. Justina svojo društveno veselico.

Vstopnina 25c za osebo.

K obilni vdeležbi vabi najuljudneje.

Odbor.

Ako nameravate obiskati svoje sorodnike v stari domovini, če jih želite vzeti v Ameriko tedaj pišite za pojasnila in vozne cene M. V. Konda-tu, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50. Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. YOKOUN, 544 Blue Island Ave.

4000.

čas primerna povest
iz prihodnjih dob.Po vzorih dr. Nišmaha
napisal

dr. Nevesekdo.

VI.

"Sveta komisija je prišla!"

"Tedad nisem pozabil," razveseli se polkovnik, "torej sem vendarle poslal kurirja! Moja glava pač misli na vse! Kje je zbrana sveta komisija?"

"V modri sobi!"

"Vedi tujca vanjo. Sveti komisiji pa naznani, da sem bolan in da se zato ne morem udeležiti seje. Ako se sklene, tujec tudi lahko prenoči pri meni! Sob imam obilo! Tudi to poroči sveti komisiji!"

Nato se pater polkovnik obrne k meni: "Koliko si že plačal zame, tujec?"

"Šestdeset lir!"

"Plačaj jih še šestdeset, ker si nastavljal ušesa po mojih sobanah in po kotlih, kamor si se vrnil nepoznan!"

Vzamem iz pasa šestdeset lir, da jih odštejem patru polkovniku. Mislil je že, da je njegov ta denar, kar se zopet odpro prikrita vrata, in stara gospodinja se nam iz nova prikaže iz svoje spalnice.

"To je pa moje," izpregovori jako odločno. "Saj ni treba, da bi vse poganjali po grlu, saj lahko tudi kaj daš za hišo! Lire so moje!"

Pograbila je denar in porogljivo pristavila: "Ti spat! Ti, Peterček, pa vedi tega tujca do svete komisije! Odrinimo!"

Tako se je tudi zgodilo. Ko stopiva s Petrom v modro sobo, bila je onda že zbrana takoiimenovana "mala komisija za preiskovanje tujcev". Načeloval ji je stari kanonik od svetega Nikolaja, sivolas in dobroljven gospod. Zapisnikar je bil navikarij Gregorij, mlad in precej lepo rejen gospod, kateremu se je takoj videlo, da mu jako teknejo pčene ptice, katere obira pri mizi škofovi. Strežnik Peter pové najprej, kar mu je naročil pater polkovnik.

"Lepo! Lepo!" pravi stari kanonik. "Pa naj spi, no pri patru polkovniku! Kaj pravite, vi otroci?"

"Jaz pravim," odgovori navikarij, "da se ravnajmo strogo po propisih. Popustnost se čisto kar najostreje kaznuje sama."

"Tudi moje mnenje!" pritrdi svetega Florijana cerkovnik in tretji član male komisije. "Kako bi sodil o nas blagi nadškof, ako smo popustni proti tujcu, ki je morda krivoverec, ali še kaj hujšega!"

"Obraz njegov ne kaže tega," brani se kanonik. "Obilo greha ta človeček še ni storil na svetu!"

"Obraz, oče kanonik? Meni pa ravno ta obraz ni po volji! Gotovo se ne motim, če trdim, da se je ta človek že mnogo šalil s služabniki kočijami!"

Nadvikariju Gregorju pritegne tudi cerkovnik in še dostavi: "Poglejmo le njega dolge lase! Krščanski človek se striže in brije! Ravnajmo se po propisih blaženega Antona od Kala!"

"Pa se ravnajta po njih, sitneža!" zagodrnja kanonik. "Sveta komisija za izpraševanje tujcev je itak sklicana za jutri; v jedni noči mi podgane in miši ne ogledajo kostij! Tajnik Gregorij, sestavi zapisnik in popiši tujca! Ti cerkovnik, pa imej pripravljen pečatni vošek in pečat male komisije! Ta čas lahko nekoliko podremljen."

Načelnik male komisije precej zaspi. Vender tem marnejši je nadvikarij tajnik. Sestavi obširni zapisnik in mojo osebo vestno popiše do zadnjega lasu. Zmeril je, kako dolge so mi roke in noge; končno sem moral stopiti še na tehtnico, da se je uradno dolročila teža mojega telesa. Ko se je vse to lepo zabeležilo in po komisiji zakonito podpisalo, tirali so me v nekako ječo, katero so imeli za takšne namene pripravljeno v mestnem oziidji. Na golih deskah sem moral prebiti prvo svojo noč na zemlji; miši in

podgane so mi bile družice, in voda, ki je neprestano kapala od stropa, premočila me je do ranega jutra malone do kože. Težke železne duri so trikrat zaklenili za menoj, in da bi se ne mogla pripetiti zamena, pritiskala je nanje mala komisija petkrat svoj pečat, in prednje postavila dvojno stražo, ki je vso noč čula pred ječo.

Tako oprezno in modro so leta 4000. po Kr. r. ravnali s tujcem, ki je hotel v belo našo Ljubljano!

Drugo jutro me je vzbudilo na trdih deskah. Vse kosti so me bolele, in glad me je davil. V ječi sem tičal, in najmanjše jedi mi ni pripravila dobrotna roka. Tudi posode z vodo ni bilo, kakršne so bile pred 2000 leti v najslabšem zaporu. Ko se spustim s plesnivih desk na ilnata tla, razprši se tolpa podgan v vse kote; pod stopali pa mi malone zapluskajo, toliko je pove po zemlji. Poskušam močna železna vrata, ali bi se ne dala odpreti; toda brezuspešno; zakličem, da bi privabil morda stražnika; razlega se sicer glas po hodnikih, ne priklidem pa žive duše! Obrnem se na drugo stran, kjer v tennem kotu opazim na pol skrita vrata. Močno se začudim, ko vidim, da niso zaprta; brez vsake težave jih odprem in stopim na nekakšno dvorišče. Po kamenitem tlaku je poganjala redka trava, in pajek je od stene do stene napredel umazano mrežo svojo. Visoko tam gori se je kazalo nekoliko modrega neba; iz tega se je videlo, da je to zapuščen dvorišče še v mestnem oziidji, čegar strmo zidovje ga je obkrožalo. Krenem po tlaku dalje; povsod jednaka zapuščenost in samota! Dospem do kraja, kjer mi visok železen paž zapre daljši pot. Onikraj paža se razgrinja širen vrt s pisanimi gredicami in belo posutimi stezami. Bila je jesen, ali vender je po tem kraji kalilo marsikatero cvetje. Zadi se je dvigala s svojimi stebri in stolpiči mogočna in krasna palača; na nji pa se je vse lesketalo od zlata, kakor bi gledal tempelj, katerega je nekaj kralj Salomon sezidal Gospodu na čast.

Ko še gledam čarobno krajino pred sabo, zapoje zvonovi, z visokih stolpov, da mi zasumi v duši, kakor nekaj, ko mi je pel še Sv. Vida zvon; solnce se mi je prikazalo izza oziidja, da je bilo takoj vse svetlo, in rahla sapa je zavela, da se je zazibalo stotero cvetje, da se je gibalo tudi vejevje, in da je z njega padalo zlato sadje v zeleno travo. Komu se je priklanjalo cvetje? Tedaj je stopila izza zelenega grmičja deklica, cvetoča in krasna, da je pred njo hipoma otrpnila in onemogla lepota prirodna. Ali naj jo primerjam vitki jelki, kipeči s trde skale proti nočnemu nebu, s katerega se ji naproti lesketa večna zvezda; ali naj jo primerjam plahi srni, ki ob robu temnega gozda z velikim svojim očesom onazuje rodovito polje, kamor si ne upa? Ali naj jo primerjam gazeli, katero je levje rjovenje prebudilo iz kratkega počitka, da od brezmejnega strahu otrpne, kakor bi že čutila v sebi ostre zobe orjaka-krvoloka?

Bila je kakor jelka, in kakor plaha srna je obstala na belem poti; nje veliko oko se je uprlo vame, da se mi je pretreslo srce, in da se je v tistem trenutku v to ubogo, toliko da ustvarjeno srce naselila ljubezen z vso pozemeljsko srečo in nesrečo svojo.

Stopila je bliže, in nje obličje se je kopal v jutranji zori, ko me je tiho povprašala:

"Ti si tujec, katerega so zaprli večeraj?"

"Da, prav tisti!"

"Moj bog, kako si mlad! Ali si res krivoverec, kakor pripoveduje nadvikarij Gregorij?"

"Poglej na okrog! Bog se nam kaže povsod; kako bi bilo mogoče, da bi ga ne spoznali?"

"Torej veruješ v pravega boga?"

"Verujem!"

"In v Kristusa, Odršenika našega?"

"Verujem!"

"In v čisto Devico, katera ga je porodila grešnemu svetu?"

"Verujem!"

Razjasnil se ji je obraz, in radostno je izpregovorila:

"Sedaj vem, da te ne sežgo na grmadi, in da mi je dovoljeno govoriti s tabo. Ali te smem vprašati še kaj?"

"Vprašaj!"

"Odkod prihajaš?"

"Z visokega severa, kjer kali le malo cvetja in kjer je zemlja malone vse leto zavita v sneg."

"Česa iščeš pri nas?"

"Spoznati hočem kraje in rodove."

Molčala je nekaj časa, potem pa živahno vprašala:

"Ali si bil že na naboru, in ali so te potrdili za zakon? Ali si pustil doma ženo, v cerkvi s tabo poročeno?"

"Nikogar nisem pustil na domu, in nikdo ni točil solza, ko sem odhajal v tuji svet."

"Torej šele prideš k naboru?"

"V krajih, ki so me porodili, ne poznajo takih naborov."

"Ženiti in močiti se vam je tedaj sploh prepovedano?"

"Nikakor ne!"

"Moj Bog, kako pa se ženite in močite? Kje si dobiš zakonsko ženo, če ne pri naboru?"

"Ako se dva poročita na visokem severu, združila ju je ljubezen."

"Ljubezen! Kaj je to?"

"Z besedo se ne da povedati. Kakor se posuje spomladi zeleni travnik s pisanim cvetjem, da ne vemo, od kod, tako pride ljubezen v srca naša. Pride sama hipoma, kakor strela, ki udari iz črnega oblaka!"

"Ostane-li potem vedno cvetoča ta vaša ljubezen? In če zvone, če se potem posuši?"

"Prava ljubezen vedno zeleni in dan za dnevom poganja nove cvetove!"

"Ni li greh takšna ljubezen?"

"Je li greh, ako cvete vrt pred tabo? In greh naj bi bilo, če se ti razcvete srce? Cvetje, jedno in drugo, ustvarja večni Bog, ki je ustvaril človeka, da je deležen sreče."

Obrnila se je od mene in se zagledala v krajino pred sabo. Belo roko si je položila na zamišljeno čelo, in dolgo časa je premišljala. (Dalje prihodnjt.)

♦♦♦♦♦
Somišljeniki naročite in priporočite "GLAS SVOBODE".
♦♦♦♦♦

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

Za pobiranje naročnine, oglasov in prodavanje knjig so sledeči sodrugji:

D. Badovinatz, La Salle, Ill.
Paul Slatz, Calumet, Mich.
Frank Vevar, Lorain, O.
Jos. Matko, Claridge, Pa.
Mike Mayerle, Leadville, Colo.
Anton Krize, Oat Hill, Calif.
Frank Levec, Yale, Kans.
Ignac Zlemberger, Steel, O.
Frank Dermota, Federal, Pa.
Matija Petschnik, Taylor, Wash.
Marko Sodia, Crested Butte, Colo.
Josip Plazzotta, Darragh, Pa.
Jernej Bogataj, Sheboygan, Wis.
Anton Demšar, Broughton, Pa.
Mike Klenovšek, Stone City, Kans.
Matija Marn, Frontenac, Kans.
Frank Šeme, Willock, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
Mike Adam, D. J. J. O.
John Somrak, Ely, Minn.
John Tershli, Ravensdale, Wash.
Mike Žugel, Murray, Utah.
Paul Taučar, Broughton, Pa.
Martin Bačar, Trimountain, Mich.
Jacob Tisol, 9049 Greenbay Ave., So. Chicago, Ill.
Frank Budna, 163 Reed St., Milwaukee, Wis.
Jos. Paletič, 725 Warman St., Indianapolis, Ind.

Za Cleveland, O.:
William Sitter, 54 Lakewood Ave.
Jacob Hočevár, 154 Willson Ave.

Ako še kateri sodrugov želi sprejeti zastopstvo "Gl. Sv.", naj blagovoli naznaniti svoje ime upravnistvu.

KAKO JE MOGOČE, DA DOBE NE-

kateri Slovenci, takoj pri svojem prihodu v Ameriko dobre in lahke službe?

To je mogoče le vsoled tega, ker se isti potrudijo kolikor mogoče kmalo in hitro navaditi se tukajšnjih razmer in se navzeti seg in posebno naučiti se tukajšnjega jezika.

Vsak naseljenik naj torej skuša, da se v prav kratkem času nauči tukajšnjega jezika, ter naj se za to posluži "Slovensko-Angleškega rečnika", katerega prodaja

V. J. KUBELKA, Box 744, NEW YORK, N. Y.

(cena mu je samo 60 ct.)

Pri naročilu tega zlovarja, ki ima obliko žepne knjižice, priložite znesek 60 ct. v poštinih znamkah ali pa Post Money Order na zgoraj omenjeni naslov.

Najmodnejša in najboljša trgovina

Spomladnih oblek in površnikov.

V zalogi imamo največji izbor oblek in površnikov za odrasle in dečke po najnižji ceni na zapadni strani mesta.

Obleke od \$ 6. naprej,
površniki " " 8. " "

Naročene obleke izdelujemo po najnovejši modi na trgu. Cene nizke. Obleke po naročilu delane od \$ 14. naprej.

Velik izbor oblek za dečke, otroke in drugih potrebnih za gospode. Pridite in prepričajte se pri staro znani tvrdki.



Telefon - Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDOČUJE

uro za gospode

z zlatom prevlečeno (gold filled). Pokrovi so jamčeni za 20 let. Kolesovje ima 15 kamenov in je najboljšega sistema "Springfield Ill. Movement" 16 size. Vsled znižane cene stane sedaj le

\$14.50

Ako želite dobro in trpežno uro po nizki ceni, si jo lahko naročite sedaj.

Kolesovje se jamči za tri leta.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.



Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pušiš jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Posebne cene za tovorno blago in potnike

ZA
NASELJENCE in KUPOVALCE KMETIJ

Kdor kupuje zemljišče za sadjarstvo, živinorejo, poljedelstvo v okrajih GARFIELD, EAGLE, DELTA, MESA, MONTROSE in HINSDALE, COLORADO, se lahko popelje tja le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,
General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,
General Passenger & Ticket Agent,
Denver, Colo.